

ΜΝΗΜΟΝΙΟ

Συζήτηση Στρογγυλής Τραπέζης της ΑνΑΔ με θέμα «Οι Επαγγελματικές Δεξιότητες στη Νέα Εποχή» που πραγματοποιήθηκε στις 6 Δεκεμβρίου 2016

1. Εισαγωγή

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διοργάνωσε από τις 5 έως τις 9 Δεκεμβρίου 2016 την πρώτη Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Επαγγελματικών Δεξιοτήτων με σκοπό να ενθαρρύνει τους πολίτες να ανακαλύψουν, να χρησιμοποιήσουν και να βελτιώσουν τις ικανότητες τους μέσω της επαγγελματικής κατάρτισης. Πρόκειται για μία από τις δέκα βασικές δράσεις που προτείνει η Επιτροπή με το Νέο Θεματολόγιο Δεξιοτήτων για την Ευρώπη το οποίο παρουσίασε τον Ιούνιο 2016.

Κατά τη διάρκεια αυτής της εβδομάδας, η Επιτροπή πρόβαλε πρωτοβουλίες στον τομέα της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΕΚ) για να ενισχύσει τους πολίτες να αποκτήσουν τις δεξιότητες που χρειάζονται σε μια συνεχώς και ταχέως μεταβαλλόμενη αγορά εργασίας.

Στο πλαίσιο αυτό, η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου (ΑνΑΔ) διοργάνωσε δύο εκδηλώσεις. Η πρώτη εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στις 6 Δεκεμβρίου 2016 κατά την οποία έγινε Συζήτηση Στρογγυλής Τραπέζης με θέμα «Οι Επαγγελματικές Δεξιότητες στη Νέα Εποχή». Η δεύτερη εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στις 7 Δεκεμβρίου 2016 και ήταν Ολοήμερο Πληροφόρησης όπου το κοινό είχε τη δυνατότητα να επισκεφθεί τα γραφεία της ΑνΑΔ και να ενημερωθεί για τις δραστηριότητες του Οργανισμού.

2. Κυριότερα Θέματα Συζήτησης Στρογγυλής Τραπέζης

Κατά τη διάρκεια της Συζήτησης Στρογγυλής Τραπέζης αναγνώσθηκαν χαιρετισμοί και έγιναν παρουσιάσεις αναφορικά με τις μελλοντικές ανάγκες σε επαγγελματικές δεξιότητες και αναδείχθηκαν οι σημαντικότερες προτεραιότητες και προκλήσεις για την ανάπτυξη των επαγγελματικών δεξιοτήτων στην Κύπρο.

Συγκεκριμένα, αναγνώστηκαν χαιρετισμοί της Υπουργού Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Επικεφαλής της Αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Κύπρο ενώ χαιρετισμό απηύθυνε και ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της ΑνΑΔ κος Δημήτρης Κιττένης. Βασικός ομιλητής ήταν ο εμπειρογνώμονας του Ευρωπαϊκού Κέντρου για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Cedefop) κύριος Γεώργιος Κωστάκης. Μίλησαν επίσης εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (Δρ. Ηλίας Μαρκάτζης), της ΑνΑΔ (κ.

Γιάννης Μουρουζίδης) καθώς και των Εργοδοτικών (κ. Μιχάλης Αντωνίου) και Συνδικαλιστικών Οργανώσεων (κ. Νίκος Νικολάου) και ακολούθησε συζήτηση επί διαφορών πτυχών του θέματος των επαγγελματικών δεξιοτήτων.

Μέσα από τις παρουσιάσεις και τη συζήτηση προέκυψαν σημαντικά συμπεράσματα τα οποία θα πρέπει να ληφθούν υπόψη στον σχεδιασμό κατάλληλων πολιτικών και δράσεων με σκοπό την αναβάθμιση των γνώσεων και δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού της Κύπρου. Τα κυριότερα θέματα που αναδείχθηκαν είναι τα ακόλουθα:

- Χαμηλή συμμετοχή σε επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση

Η συμμετοχή του ανθρώπινου δυναμικού της Κύπρου σε επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση κυμαίνεται σε χαμηλά επίπεδα συγκριτικά με τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Προς την κατεύθυνση αύξησης της συμμετοχής, υπάρχουν περιθώρια ανάληψης νέων δράσεων για την κατάρτιση των ανέργων και του αδρανούς δυναμικού μέσω της μάθησης στους χώρους εργασίας η οποία μπορεί να πάρει τη μορφή της Μαθητείας και της πρακτικής άσκησης και απόκτησης εργασιακής πείρας καθώς και για την προώθηση της δια βίου μάθησης των απασχολουμένων. Σημαντικό ρόλο στην αύξηση αλλά και στην ποιοτικότερη παροχή της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης διαδραματίζει ο αποτελεσματικός συντονισμός ανάμεσα στους αρμόδιους οργανισμούς και φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα καθώς και με τους κοινωνικούς εταίρους.

- Αλλαγές στα επαγγέλματα και στις δεξιότητες

Στο σύγχρονο οικονομικό περιβάλλον διαπιστώνονται αυξημένες απαιτήσεις λόγω των συνεχόμενων και ταχέων αλλαγών που παρατηρούνται στα επαγγέλματα και στις απαραίτητες επαγγελματικές δεξιότητες. Οι ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις με την αύξηση της χρήσης έξυπνων συσκευών και συστημάτων, η ολοένα αυξανόμενη χρήση των ψηφιακών δεξιοτήτων σε όλο το φάσμα της οικονομικής δραστηριότητας, η διαφοροποίηση των παραδοσιακών μοντέλων εργασίας και η επιμήκυνση του εργασιακού βίου καθιστούν αναγκαία τη συνεχή αναβάθμιση των γνώσεων και δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού. Στο πλαίσιο αυτό, η διά βίου μάθηση καθίσταται πλέον απαραίτητη προϋπόθεση για να μπορέσει το ανθρώπινο δυναμικό να ανταποκριθεί στις νέες προκλήσεις και να διατηρήσει την απασχολησιμότητα και ανταγωνιστικότητα του στην αγορά εργασίας.

- Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων και Σύστημα Επαγγελματικών Προσόντων

Η ολοκλήρωση του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων στην Κύπρο παρουσιάζει μεγάλη καθυστέρηση συγκριτικά με τα άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θεωρείται πολύ σημαντική η οριστικοποίηση του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων για την επίτευξη της αναγνώρισης των ακαδημαϊκών και επαγγελματικών προσόντων που αποκτούνται στην Κύπρο σε συσχετισμό με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων. Βασική επιδίωξη είναι η δημιουργία ενός συνεκτικού συστήματος κατάταξης των προσόντων για όλα τα επίπεδα το οποίο θα εξυπηρετεί και ως εργαλείο βελτίωσης της παρεχόμενης εκπαίδευσης και κατάρτισης και των αποκτούμενων προσόντων.

Πρόσθετα, η ΑνΑΔ έχει αναπτύξει και λειτουργεί το Σύστημα Επαγγελματικών Προσόντων (ΣΕΠ) το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων. Η ανάπτυξη Προτύπων Επαγγελματικών Προσόντων, στο πλαίσιο του ΣΕΠ συνεισφέρει σημαντικά στην περαιτέρω βελτίωση των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων μέσα από τη δια βίου μάθηση καθώς και στην αύξηση της συμμετοχής σε επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

- Επικύρωση της μη τυπικής και άτυπης μάθησης

Σημαντικό κενό εξακολουθεί να παρατηρείται στην Κύπρο γιατί, παρά τον στόχο που τέθηκε με τη Σύσταση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 20ής Δεκεμβρίου 2012 για τη θέσπιση ρυθμίσεων για την επικύρωση της μη τυπικής και άτυπης μάθησης μέχρι το 2018, δεν έχει επιτευχθεί ακόμα σημαντική πρόοδος προς την κατεύθυνση αυτή.

Το ΣΕΠ το οποίο βασίζεται στην αξιολόγηση των γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων, ανεξαρτήτως του τρόπου που αυτές αποκτήθηκαν, λειτουργεί ως ένας μηχανισμός επικύρωσης της μη τυπικής και άτυπης μάθησης για σκοπούς απόκτησης επαγγελματικών προσόντων, καλύπτοντας έτσι μέρος της πιο πάνω ανάγκης.

Η υιοθέτηση μηχανισμών επικύρωσης της μη τυπικής και άτυπης μάθησης θα δώσει μεγαλύτερη ώθηση στη μάθηση στους χώρους εργασίας.

- Προώθηση εναλλακτικών μορφών μάθησης

Σήμερα, με τη διείσδυση των τεχνολογιών της πληροφορίας και επικοινωνίας σε όλο το φάσμα της επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής, η προώθηση των εναλλακτικών μορφών μάθησης, όπως η εξ αποστάσεως μάθηση, αποτελεί αναγκαιότητα για ικανοποίηση των αυξανόμενων αναγκών κατάρτισης στην αγορά εργασίας. Μέσω της αξιοποίησης των τεχνολογιών της πληροφορίας και επικοινωνίας παρέχεται η δυνατότητα συμμετοχής σε προγράμματα κατάρτισης σε μεγαλύτερο αριθμό ατόμων, με χαμηλότερο κόστος και δίδεται νέα διάσταση και προοπτική στη δια βίου μάθηση. Η προώθηση της ηλεκτρονικής μάθησης (eLearning) αναμένεται να συμβάλει στη βελτίωση της ποιότητας και ελκυστικότητας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης.

- Εντοπισμός των αναγκών σε επαγγέλματα και δεξιότητες

Ο έγκαιρος εντοπισμός των αναγκών της οικονομίας τόσο σε επαγγέλματα όσο και σε δεξιότητες αποτελεί σημαντικό εργαλείο για την ανάπτυξη κατάλληλων πολιτικών και δράσεων. Η διεξαγωγή μελετών αναφορικά με την παρακολούθηση των τάσεων στην αγορά εργασίας, τις προβλέψεις αναγκών απασχόλησης και της προσφοράς του ανθρώπινου δυναμικού καθώς και για τις εκτιμήσεις των αναγκών απασχόλησης και κατάρτισης τροφοδοτούν με χρήσιμα στοιχεία και πληροφορίες τη διαμόρφωση της κατάλληλης στρατηγικής εκπαίδευσης, κατάρτισης και ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού της Κύπρου. Επίσης, η διεξαγωγή των συγκεκριμένων μελετών και η κατάλληλη αξιοποίηση τους συμβάλλει στη στενότερη σύνδεση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας.

3. Απορρέοντα για την ΑνΑΔ

Οι προεκτάσεις των θεμάτων που αναδείχθηκαν κατά τη συζήτηση πάνω στις εργασίες της ΑνΑΔ αφορούν κυρίως τα ακόλουθα:

- Συνέχιση των δράσεων και ενεργειών για ένταξη των ανέργων και του αδρανούς δυναμικού στην απασχόληση και για κατάρτιση τους μέσα στις επιχειρήσεις με σκοπό την απόκτηση εργασιακής πείρας και βελτίωση της απασχολησιμότητας.
- Εφαρμογή πολλαπλών μορφών δράσεων για προώθηση της δια βίου μάθησης των απασχολούμενων ώστε να παρέχονται ευκαιρίες συνεχούς αναβάθμισης και εμπλουτισμού των επαγγελματικών γνώσεων και δεξιοτήτων τους με σκοπό την προσαρμογή στις διαρκώς μεταβαλλόμενες συνθήκες και απαιτήσεις της αγοράς εργασίας. Ιδιαίτερη σημασία πρέπει να δοθεί στην απόκτηση και αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των ψηφιακών δεξιοτήτων.
- Σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τους κοινωνικούς εταίρους, ανάπτυξη του ολοκληρωμένου Εθνικού Πλαισίου Προσόντων και περαιτέρω προώθηση του ΣΕΠ συμβάλλοντας σημαντικά στη διαφάνεια των προσόντων και τον συσχετισμό τους με το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων, καθώς και στην ενίσχυση της διασύνδεσης μεταξύ των προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης και της απόκτησης επαγγελματικών προσόντων.
- Περαιτέρω ενίσχυση στο πλαίσιο του ΣΕΠ των μηχανισμών για αναγνώριση προηγούμενης τυπικής, μη τυπικής και άτυπης μάθησης.
- Διαμόρφωση και εφαρμογή Σχεδίου Αξιοποίησης των Εναλλακτικών Μορφών Μάθησης που θα στοχεύει στην κάλυψη των αναγκών κατάρτισης των εργοδοτούμενων μέσω της συμμετοχής τους σε προγράμματα εναλλακτικών μορφών μάθησης, όπως η εξ αποστάσεως ηλεκτρονική μάθηση (eLearning), με την αξιοποίηση τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας.
- Διεξαγωγή σε τακτική βάση μελετών για τις προβλέψεις αναγκών απασχόλησης και της προσφοράς ανθρώπινου δυναμικού στην κυπριακή οικονομία, τις εκτιμήσεις των αναγκών απασχόλησης και κατάρτισης καθώς και την παρακολούθηση των διαχρονικών τάσεων στην αγορά εργασίας.

20 Δεκεμβρίου 2016

ΣΜ/ΘΑ